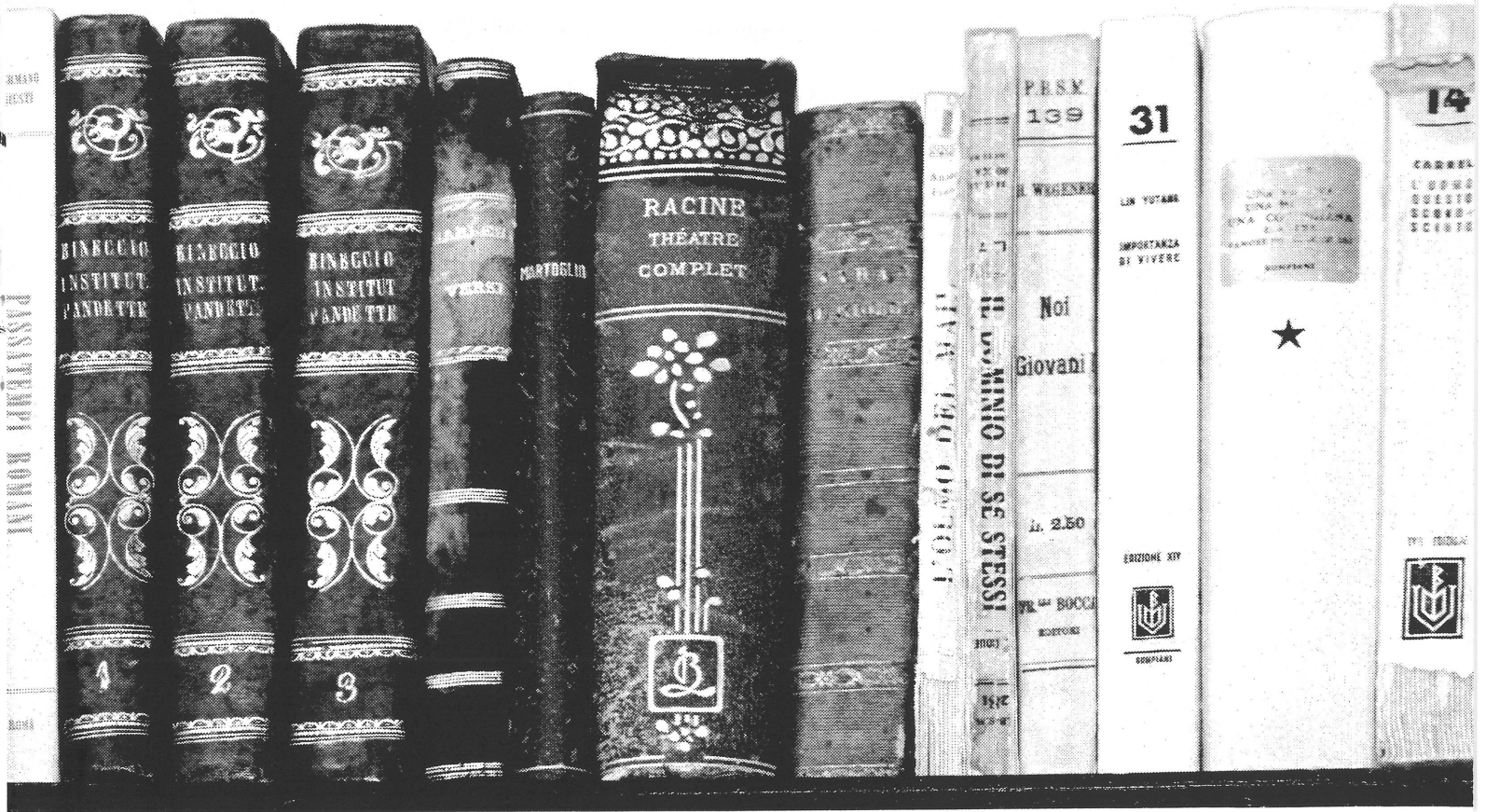
asiasana 4/2005 2,5 €

pukinkonttiin puhuva ranganathan

udk juhlistaa

mambo vipi? – raportti tansaniasta

Lueskelin tässä jokin aika sitten erään jo valmistuneen kanssaopiskelijamme kotisivuja. Ilmeisen ahkera opiskelijanuorukainen kertoessaan lukuharrastuksestaan mainitsi, ettei opiskeluaikana oikeastaan lukenut tenttikirjojen lisäksi mitään. Mitä ihmettä?! "Ei, neiti hyvä, en lue lehtiä. Olen nähkääs toimittaja." Lukemattomat kirjastontädit saattavat hyvinkin olla suurempi uhka kulttuurille kuin runoilemattomat kirjallisuudenopiskelijat. Jotain vikaa täytyy olla ihmisessä joka viettää viisi vuotta proosatta. Tai syömättä juustoa.

Synkästä sydäntalvesta ollaan jo matkalla valoon. Vuodenvaihteen jälkeen on lomatöiden tai korotetun opintolainan ansiosta hetken aikaa marmelaadia paahtoleivän päällä, mikä helpottaa joulun ahtamisesta laajentunutta ruoansulatuselimistöä totuttautumaan takaisin tonnikalaan ja näkkileipään. Pari kurssia, puoli vuotta ja jo kutsuvat kesälaitumet.

UDK:n puikkoihin (paitsi pitelemäsi painotuotteen) on saatu uusia nälkäisiä hallituisia, joten todennäköisimmin luvassa on paljon tapahtumia pitkin kevättä. Tapahtumista suurin, talvikauden kohokohta, lienee pakkasen pakeneminen Etelän lämpöön Bobcatsssiin, joka tänä vuonna on Tallinnassa saakka. Jos et vielä ole omaa paikkaasi varmistanut, enää et luultavasti ehdikään. Luet siitä sitten seuraavasta numerosta.

Tässä numerossa

Puheenjohtajan palsta 4

Pukinkonttiin puhuva Ranganathan 6

UDK juhlii – seurapiiritoimittajan paljastuksia 8

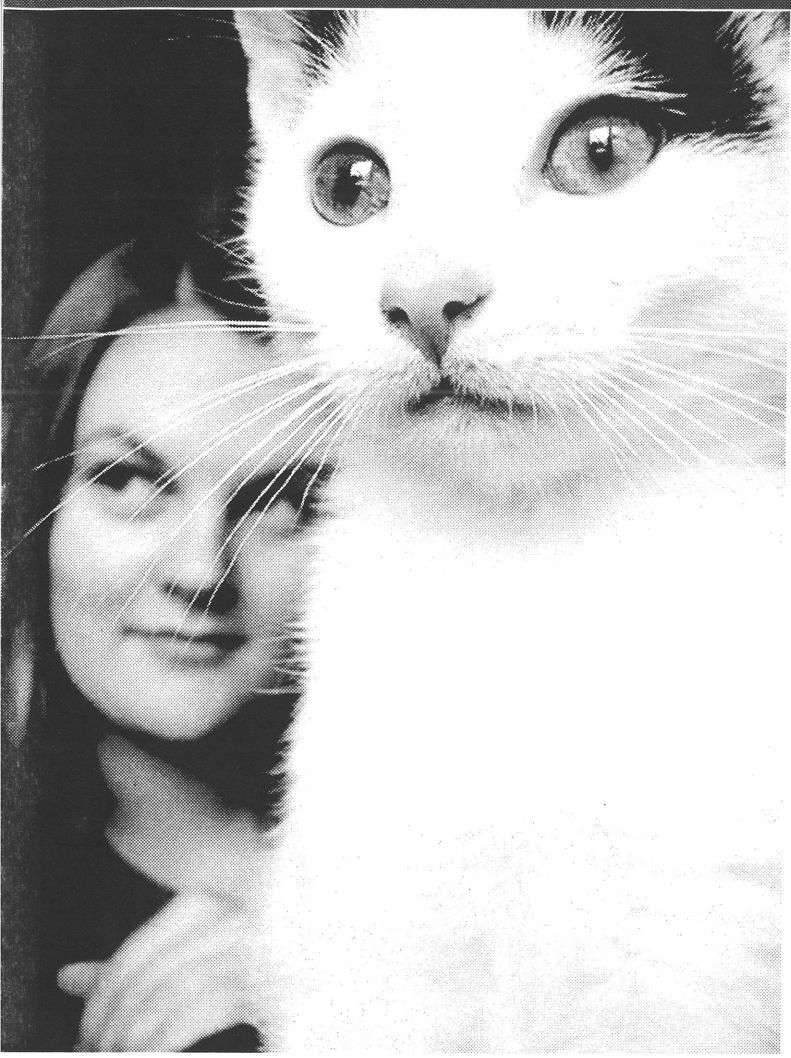
Mambo vipi? 11

asiasana

Julkaisija
Tampereen yliopiston informaatiotutkimuksen opiskelijat - UDK ry
Vastaava toimittaja Mikko Niemi
Taitto Matti Lassila
Postitus Henna Hydén

Tilaushinnat
15e/vuosi (4 numeroa)
opiskelijat 8e/vuosi
ISSN 0356-0139
32. vuosikerta
Painopaikka Juvenes Print

Tilaukset ja yhteydenotot
UDK ry/Asiasana
c/o
Informaatiotutkimuksen laitos
33014 Tampereen yliopisto
asiasana@uta.fi

Jouluputki vs. uraputki

Vihje puhispalstan kirjoittamiseen. Kirjoita ihan mistä vaan, mieluummin jostain todella typerästä. Sen tehtyäsi ainakin tiedät lukeeko palstaa ikinä kukaan.

Tämän kultaakin kalliimman vinkin antoi oppiäitini Liisa Kumpulainen. Paljoa enempää minua ei ole vielä ehditty prepata ja suurin missioni tällähetkellä lieneekin esittää iloinen tervehdykseni kaikille Asiasanan lukijoille. Siispä: Iso iloinen tervehdys kaikille! Noin muuten noudatan mieluusti Liisan ohjetta, koska opiskelija- ja UDK:n hallitusummikkona minulla ei ole mitään epätyperääkään kerrottavaa.

Toden totta, UDK:n uusi hallitus on vastikään valittu ja minut nuijittiin pj:ksi. Tapahtuma oli nopea ja kivuton, josta johtuen en todennäköisesti ole vielä(kään) täysin ymmärtänyt mitä on tapahtunut. Pienestä pelonsekaisesta tunteesta huolimatta en voi kuitenkaan kieltää odottavani innolla tulevia haasteita ja tapahtumia. Luotan myös siihen, että kokemattomuuttani kompensoivat muut ahkerat ja innokkaat aktiivit. Suunnilleen puolet heistä ovat

myös aloittaneet info-opintonsa vasta tänä syksynä, joten samassa venhossa jammaillaan ja odotellaan uusia, tuoreita tuulenhenkäyksiä. Taustavoimiksi hallitukseen jäi onneksi meidän untuvikkojen seuraksi niin kutsuttuja pilaantuneita tuotteita sekä vähän kauemmin alaa opiskelleita heppuja, joiden aktiivikärpänen heräsi vasta tänä vuonna.

Aktivoitumisen sijaan tällä hetkellä ihmisiin pitäisi alkaa hiipiä hiljalleen joulurauhaisa mieli. Postikorttien deadlinen mentyä viimeinenkin stressin häivä toivottavasti häviää. Sitten voi ahtaa napaansa niin paljon possua ja rosollia, ettei sukulaisista palattuaan tarvitse kotona kokkailla ainakaan kahteen viikkoon. Tässä Pirkan opiskelijaniksit, osa 537. Sitä Aitoa Oikeaa mussutusjuhlaa ovat tietenkin pohjustaneet useat pikkumussutusjuhlat, joissa nykyisin tuntuu pöytä notkuvan ihan samaan tahtiin kuin itse pääjuhlassakin. Tämä vuosi on ollut hyvä vuosi, sillä sormeni hädin tuskin riittävät laskemaan niiden pikkujoulujen määrää, joihin olen saanut osallistua.

Vaikka sukulaiset onnistuvat aina enemmän tai vähemmän saamaan omantunnon kolkuttamaan opiskeluaiheisilla kysymyksillään (”Mitenkäs ovat opiskelut edenneet?” ”Onkos niitä luentoja ihan joka päivä?” ”Milloin valmistut?”), ei etenkään tällaiseen aikaan vuodesta voi tuntea suurtakaan syyllisyyttä siitä, että harrastaa opiskelun ohella myös sosiaalisia suhteita. Tämän alkulukuvuoden ehdottomasti parasta antia on ollut tutustuminen uusiin ihmisiin, jotka kaiken lisäksi ovat kiinnostuneita samoista asioista kuin minä! Tietenkään en tiedä, millainen opiskeluelämän startti on aikaisemmin ollut, mutta ainakin uudella tutorointisysteemillä saadaan mielestäni opiskelijat tuntemaan olonsa tervetulleiksi niin yliopistolle,informaatiotutkimuksen laitokselle, kuin ainejärjestön tapahtumiinkin. Omat ennakkokäsitykseni yliopistoelämän harmaudesta ja kankeudesta heitin tosiaan roskiin kiireen vilkkaa jo syksyn alussa. Mistä lie jenkkisarjasta ovat taas nekin mielikuvat tarttuneet...

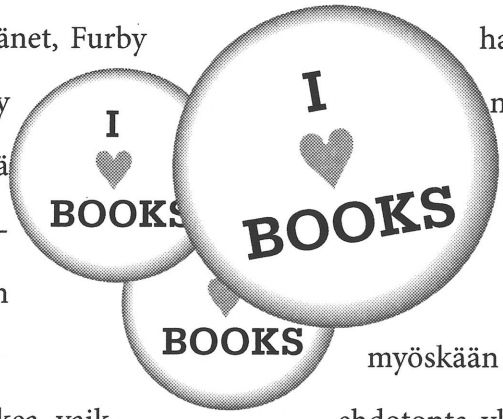
Pidemmittä typeryyksittä toivotan kaikille rattoisaa joulua, rentouttavia lomapäiviä ja mukavasti alkavaa uutta vuotta! Kun kalenteriin rapsahtaa luku 2006 on aika työntää valopallot kaappiin ja tehdä potkustartti hallituksen kanssa. Jospas itsekin kömpisin ulos Hervannan synkeästä pystymetsästä. Kiitos, että minulle on suotu näin hieno ja kunniallinen tilaisuus siihen!

Noora Kannisto
puheenjohtaja

Pukinkonttiin puhuva Ranganathan

Anu Sairanen

Joulu - tuo ihmeellinen lasten juhla - on saapunut. Ainakin niin voi päätellä kauppojen mainoksista, jotka kehottavat: "Osta koko joulu juuri meiltä!" Informaatiotulvaa parhaimmillaan! Lapsille on tarjolla mm. Doggy - käskyjä totteleva koira, Racing box - kannettava formulalarata, jossa on aidot formulakisan äänet, Furby - todellinen pieni höpöttäjä ja Baby Amor - aivan kuin oikea vauva. Yritä siinä sitten valita sadoista vaihtoehdoista kaikkein kivoin. Lapsille joulun täytyy olla stressin aikaa...

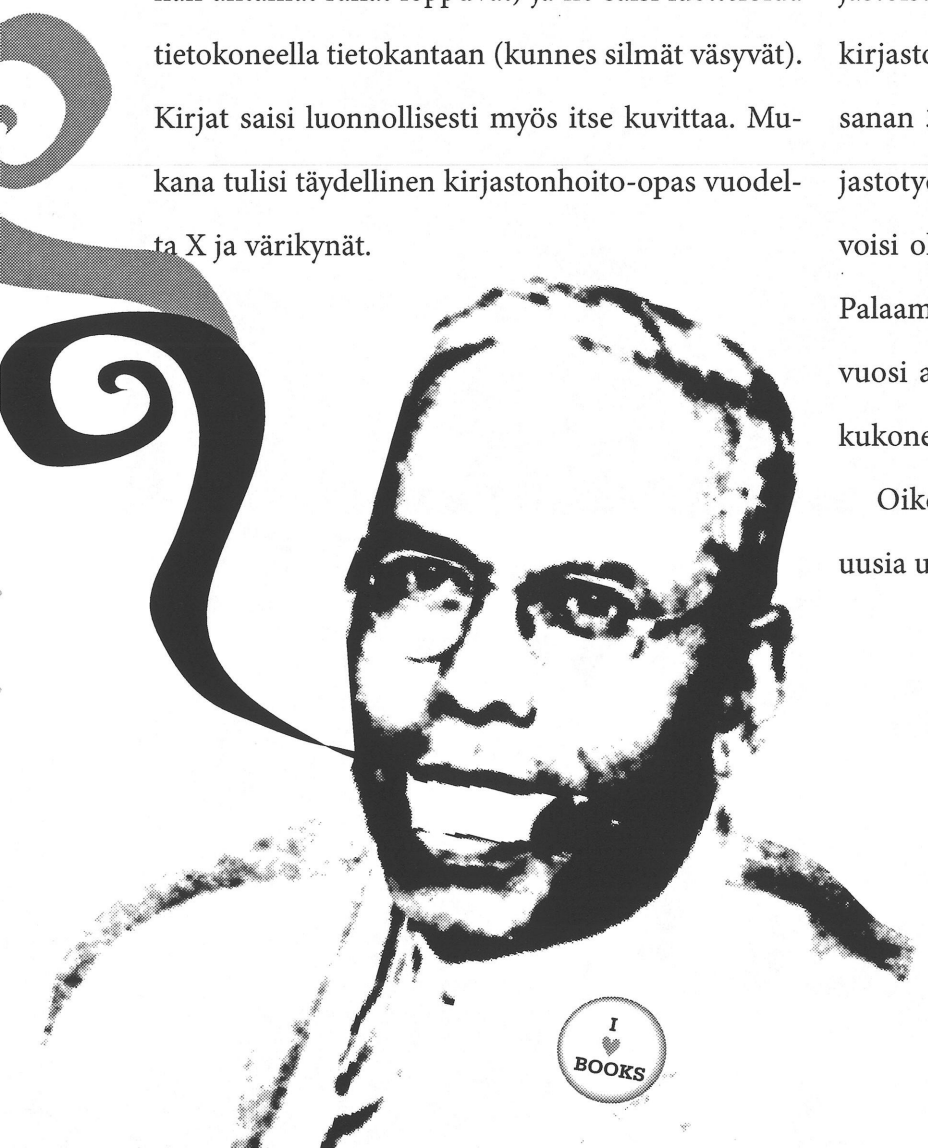

Kamelin selkä ei joulun aikana katkea, vaikka lisäisimme lahjalistaan yhden tai kaksi vaihtoehtoa. Joulua ei ole ilman kaupallisuutta, kuten ei luistimiakaan ilman villasukkia. Siispä nyt olisi kirjastoille täydellinen hetki päästä mainostamaan kirjastotätien ja setien tärkeää ja ihmeellistä maailmaa.

Kirjastot voisivat esimerkiksi ensi jouluksi lanseerata puhuvan Ranganathanin, joka vatsaa painamalla latelisi käskystä kaikki viisi kirjastotieteen lakia, luonnollisesti suomeksi (lukijana esim. infon laitoksen professori). Lisäksi pukinkonttiin voisi laittaa hauskan rintamerkkikoneen, jolla voisi tehdä värikkäitä tekstejä kuten "I <3 books" tai "Kirjasto rules". Pukinkontti ei ole myöskään täydellinen ilman joulun ehdotonta ykköspeliä, jota sitten pelataan puhki joulun aikana. Kirjastotädit ja -sedät voisi laittaa taistelemaan ylisofistikoitunutta kirjastonjohtajaa vastaan. Yksinkertaisimmillaan pelissä voisi olla tarkoitus aiheuttaa hierarkiaan perustuvia konflikteja jossakin vapaavalintaisessa kirjastossa. Avustajat saavuttelisivat virkailijan ansioita, virkailijat hoitajien palkkoja, hoitajat informaati-

kon hakukonetta ja informaatikot johtajan aseman suomaa pehmeää toimistotuolia. Johtajan tehtävä olisi vain yrittää pitää paikkansa. Harjoittelijoiden pitäisi luonnollisesti ensin päästä kirjastoon sisään, jos valitulla kirjastolla sattuisi vielä kesän alussa olemaan euroja jäljellä.

Ja jouluhan ei ole mitään ilman lasten hyper-ekstra-hienoa hypermedian kuninkuutta tavoittelevaa leikkikirjastoa (sen iänikuisen minikeittiön sijaan), jossa lapset pääsisivät lainaamaan sekä palauttamaan kirjoja ja käyttämään tietokonetta (kokonaisuus ei saisi mielenkiintoa ilman tietokonetta). Hyllytys ei kuuluisi kirjaston ulottuvuuksiin (kukaan ei todellisuudessa pidä siitä), mutta kirjoja saisi valita mielensä mukaan (kunnes kunnan antamat rahat loppuvat) ja ne saisi luetteloida tietokoneella tietokantaan (kunnes silmät väsyvät). Kirjat saisi luonnollisesti myös itse kuvittaa. Mukana tulisi täydellinen kirjastonhoito-opas vuodelta X ja värikynät.

Näillä erilaisilla lahjaideoilla kirjastotkin saisivat kaipaamaansa mainostusta, eikä ala olisi enää niin väritön (sillä sellaiseksi sen monet valitettavasti kokevat). Tämä vaatii tosin myös sen, etteivät erilaiset kirjastohahmot olisi niin värittömiä. Kirjastojen lanseeraamalla Kirjastontäti-meikkipäällä voisi poistaa yleiset stereotypiat. Päälle voisi laittaa nutturan sijaan hehkeän blondipehkon ja ylipaksujen linssien sijaan moninaisesta piilolinssivalikoimasta sopivat linssit. Lisäksi pään varustuksiin voisi kuulua ekstralaaja meikkiarsenaali ja peruukkivalikoima.

Minä voin oikein mielelläni ilmoittautua suunnittelulautakuntaan! Asiasanassa 2/2005 Antti Kalliola peräänkuulutti asiallista lisätiedotusta kirjastoista. Meillä on kaikki mahdollisuudet saada kirjastoalalle värikkyyttä ja ilmettä. Viime Asiasanan 3/2005 kirjoituksessa pohdin itse lastenkirjastotyöstä kiinnostuneiden tulevaisuutta. Tässä voisi olla osittainen ratkaisu ja uusia tuulia alalle. Palaamme asiaan siis ensi joulun tienoilla. Nyt on vuosi aikaa suunnitella ja toteuttaa kirjastojen iskukoneet!

Oikein hyvää ja lahjakasta joulua kaikille sekä uusia uria ensi vuodelle!

Halloween bileet

UDK JUHLII

Epävirallinen seurapiiritoimittaja paljastaa minkä muistaa

Katri Seitsonen

Edellisessä Asiasanan numerossa raportoitujen kaupunki- ja bilesuunnistuksen sekä perinteisen Kintulampi-reissun jälkeen UDK piti noin kuukauden luovan tauon. Marraskuussa otettiin vauhdikas loppukiri ja tapahtumaa olikin viikoittain. Ensimmäisenä oli vuorossa Halloween-bileet, kun vanha Domus täyttyi asianmukaisesti pukeutuneista juhlijoista. Paikalla nähtiin toinen toistaan pelottavampia asukokonaisuuksia, ja illan seremoniamestarina toimi itse vanha vihtahousu. Pukeutujien kesken järjestettiin perinteiset missikisat, jonka voitti näyttävällä sisääntulollaan Kari Raineranta. Palkinnoksi piru luovutti teemaan sopivasti ruotsinristeilyn.

Seuraavalla viikolla keräiltiin hieman voimia perinteisen soppatykin merkeissä. Karjalanpiirakat paistuivat UDK:laisten toimesta ripeästi ja iltaa vietettiin varsin rauhallisissa ja leppoisissa merkeissä.

23.11. UDK tutustui Kalevan ravintolakulttuuriin. Ekskursio aloitettiin Mr. Pickwickistä ja illan tummetessa osanottajat uskaltautuivat yhä syvemmälle Kalevan kaduille. Suuren suosion sai Pub Huurupiilo, jonka hyväntuulinen tarjoilija otti innolla opiskelijaporukan vastaan. Ekskursio saavutti suuren suosion, lähes parikymmentä osaanottajaa, joten mitä luultavimmin ekskuilua jatketaan myös tulevaisuudessa.

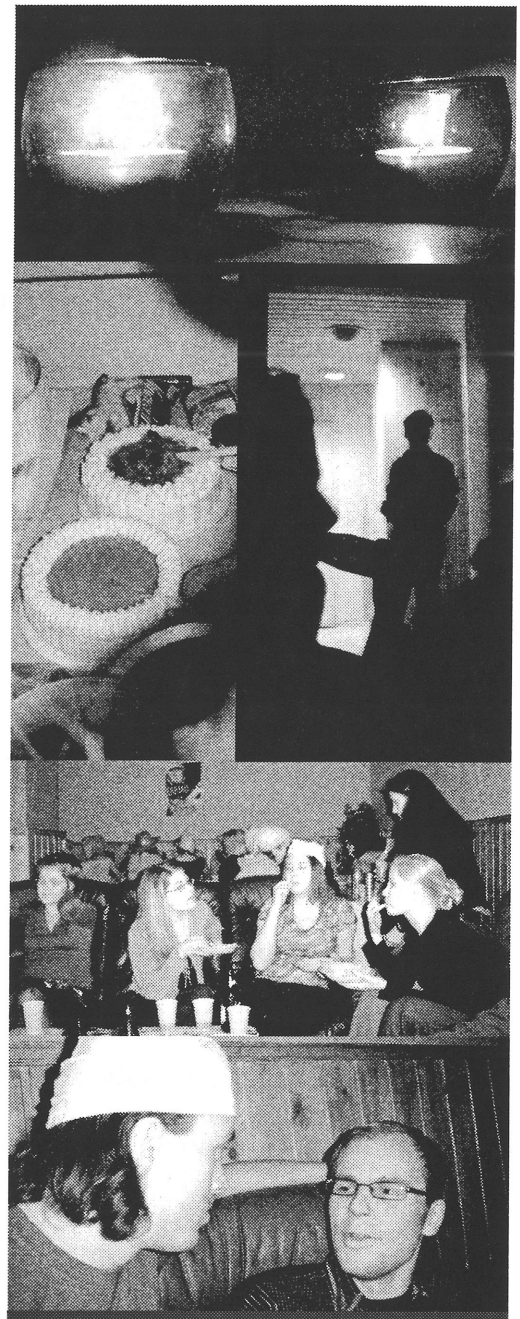
UDK:n pikkujoulut järjestettiin 29.11., tänä vuonna perinteistä poiketen Sorin Saunalla. Kotoisalle Ratinanlinnalle haistatettiin pitkät, kun vaativasta maustaan tunnetut UDK:laiset lähtivät testaamaan Sorin Saunan tiloja. Ensimmäisen vuoden opiskelijat olivat hoitaneet työnsä erinomaisesti, ruokaa ja juomaa riitti kaikille halukkaille, ja Sorin Sauna osoittautuikin oikein hyväksi bilepaikaksi. UDK:n salskeat kirjastosedät tosin valittelivat kehnoja löylyjä...

Perinteisesti pikkujoulujen yhteydessä järjestettävä UDK ry:n vuosikokous hoitui tehokkaan puheenjohtajan johdolla vauhdikkaasti, kokous oli ohi 40 minuutissa. Painokelpoisimpana syynä ripeään tahtiin oli se, että UDK:n tuleva puheenjohtaja ja Asiasanan vastaava toimittaja olivat tiedossa jo etukäteen. Tulevalla hallituskaudella UDK:ta luot-

saa Noora "ekaa kertaa Dorkassa" Kannisto ja Asiasanan vastaavana toimittajana jatkaa Mikko "lattiat kiiltää" Niemi. Kaikkiaan UDK:n hallituksesta vaihtui suurin osa, ainoastaan kolme vanhaa jäsentä jatkaa vielä itsepäisesti mukana hallitustoiminnassa. Uusi hallitus kokoontuu taistelemaan hallituspaikkojen jaosta vielä ennen joulua.

Pikkujoulujen yhteydessä on perinteisesti palkittu myös vuoden UDK:lainen. Jo neljännen kerran jaetun hienon palkinnon ojensi edellisvuoden voittajan Pekka Juneksen puolesta väistyvä puheenjohtajamme Liisa. Rovaniemellä viihtyvä Pekka, joka tosin ei kertaakaan päässyt edes näkemään hienoa palkintoaan, ohjasti tulevaa voittajaa omilla terveisillään. Palkinto pysyikin pohjoisen poikien käsissä, sillä uudeksi vuoden UDK:laiseksi valittiin niinikään Rovaniemen kasvatti Matti Lassila. Paitsi hienosta työstään tämänkin Asiasanan parissa, Matti palkittiin erityisesti suuresta urakastaan eli UDK-paitojen tilauksesta ja hankinnasta. Uusia paitoja on kuulemma määrä tilailla vuoden 2006 alkupuolella.

Virallisuuksien jälkeen pikkujoulut jatkuivat jouluisissa tunnelmissa, itse joulupukin apulainen kävi jakamassa kilteille kirjastotädeille ja -sedille lahjoja. Vähitellen bileet siirtyivät jälleen kerran Aleksanterinkatu 20:een, ja UDK valtasi tanssilattian ja baaritiskit. UDK:n bilevuosi päättyi pilkkuun, tai ainakin viimeistään seuraavaan päivään. Juhlimista jatkettaneen ensi vuoden puolella...

PIKKUJOULU-TUNNELMISSA SORIN SAUNALLA

KEPA:n koulutukseen osallistujat

Mambo vipi?

Kari Lindstedt

Taustaa

Olen kuulunut Hyvinkään kehitysmaayhdistykseen vuodesta 1999 ja seurannut toimintaa ulkopuolelta jo aikaisemmin, koska isäni on ollut yhdistyksen aktiivinen jäsen jo 90-luvun alusta. Aikaisemmin yhdistyksen toimintaan kuului lähinnä oikeudenmukaisemman maailmankaupan edistäminen reilun kaupan tuotteita myymällä ja siitä tiedottamalla. Nyt parina viime vuonna toiminta on hieman muuttanut muotoaan keskittyen suorempaan yhteistyöhön kehitysmaiden ihmisten kanssa. Yhdistyksellämme on ollut Ulkoministeriön avustama kehitysvammaishanke Tansanian Morogorossa. Osa yhdistyksen jäsenistä on kuitenkin jatkanut reilumman kaupan edistämistä mm. paikallisella teatterilla ja samalla keräten omavastuuvaroja edellämainittuun hankkeeseen.

Itse olen parina viime vuonna luonnollisesti nykyisenä tamperelaisena osallistunut yhdistyksen toimintaan vähemmän aktiivisesti. Olen kuitenkin hoitanut yhdistyksen sähköpostilistaa ja kotisivuja sekä

osallistunut silloin tällöin myös näihin teatterikahvituksiin ja yhdistyksen kokouksiin.

Nyt loka-marraskuussa aktiivisuustasoni kuitenkin nousi huimasti, kun lähdimme yhdistyksen kahden muun jäsenen, yhdistyksemme puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kanssa tutustumaan ja arvioimaan nyt loppuvaa, neljä vuotta kestänyttä hanketta Mehayon nuorten kehitysvammaisten keskuksessa Tansanian Morogorossa.

Loppujen lopuksi Mehayon arvioinnista muodostui ainakin minulle vain pieni osa matkan kaikesta ohjelmasta. Ohjelmaamme kuului uusiin mahdollisiin hankeprojekteihin tutustumista. Näistä uusista hankekohteista varteenotettavin oli paikallisen resurssikeskuksen kirjaston avustaminen. Lisäksi osallistuimme KEPA:n eli Kehitysyhteistyön palvelukeskuksen hankekoulutukseen sekä North-South -foorumiin. Myös muuta hieman vapaamuotoisempaa ohjelmaa riitti yllin kyllin.

Tekstin lopussa jälkeenpäin laatimani matkan ohjelma.

KEPA:n koulutus

KEPA:n koulutus oli kolmipäiväinen kehitysyhteistyöhankekoulutus, joka järjestettiin Tansanian Morogorossa. Se pidettiin 1.–3. marraskuuta. Tilaisuus oli sikäli ainutlaatuinen, että paikalla oli sekä suomalaisia että tansanialaisia kansalaisjärjestöjen edustajia. Osallistujien lukumäärä jakaantui melko tasan suomalaisten ja tansanilaisten suhteen: tansanialaisia oli 15 ja suomalaisia 14.

Suomalaisia yhdistyksiä Hyvinkään lisäksi edustivat Äetsän kehitysmaaseura, Uhusiano, Toivala-säätiö ja Tähdenkantajat, Msingin ystävyysseura, LIANA ry ja Karkku. En päässyt selville kaikkien suomalaisten hankkeista, mutta ainakin Äetsällä on Morogorossa terveydenhuoltohanke, Toivala-säätiöllä kylämetsätalouden kehittämis- ja koulutushanke, Tähdenkantajilla reilun kaupan käsityöhanke ja Msingin ystävyysseuralla koulutus- ja vesiprohanke.

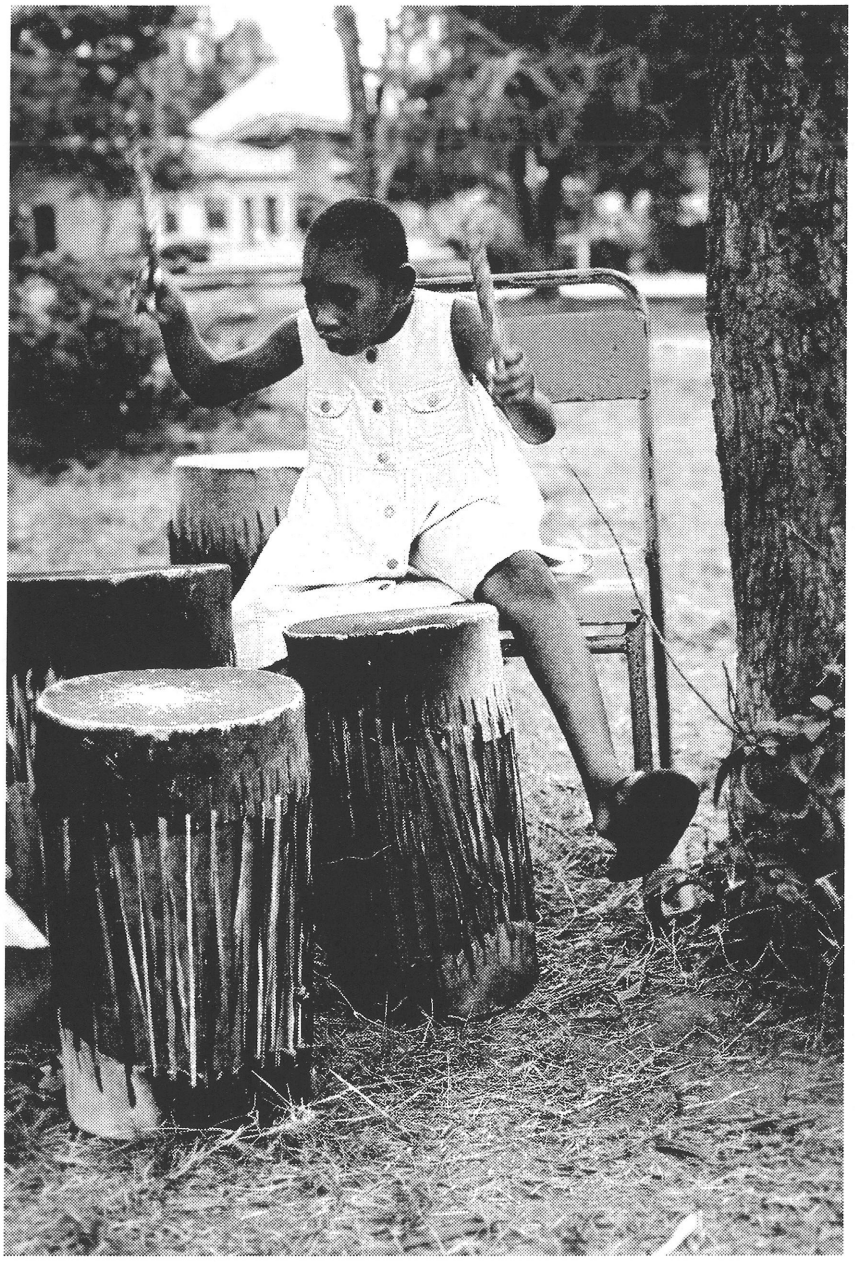
Ensimmäinen päivä kului tutustumiseen ja melko yleisluontoisiin esitelmiin. Aloitimme pohtimalla sitä, minkä vuoksi olemme mukana kehityshankkeissa. Kaikilta ryhmiltä löytyi melko samankaltaisia vastauksia, jotka voidaan tiivistää kahteen ryhmään:

1. haluaa auttaa heikossa asemassa olevia ih misiä
2. haluaa oppia uusia asioita

Ensimmäisenä päivänä tutustuimme myös Tansanian kansalliseen köyhyydenvähentämisohjelmaan eli Mkukutaan, kuulimme paikallishallinnon edustajan esityksen uudistusohjelmasta sekä UNGON puheenjohtajan Modest Mkuden esitelmän kansalaisjärjestöjen roolista Tansaniassa. Viimeksi mainittu oli mielenkiintoinen ja valaisi sitä, että Tansanian kansalaisjärjestöjen rooli on todella kasvussa Tansaniassa ja että niiden rooli on nimenomaan köyhyyden vähentäminen ja ihmisten tietoisuuden kasvattaminen. Mielestäni olisi ollut valaise-

vaa myös esitellä lyhyesti suomalaisten kansalaisjärjestöjen roolia, koska käymissäni keskusteluissa huomasin, että jotkut paikalliset luulivat kaikkien suomalaistenkansalaisjärjestöjen olevan yhdistystemme kaltaisia kehitysyhteistyöjärjestöjä, mikä ei tietenkään pidä paikkansa.

Tansanialaiset kansalaisjärjestöt eivät kuitenkaan saa tukea valtiolta niin kuin suomalaiset kansalaisjärjestöt, vaan itse asiassa valtio pitää kansalaisjärjestöjä lähinnä vaarallisina ja suhtautuu niihin epäluuloisesti. Huvitusta ja epäuskoa herätti se, että Suomessa on mahdollista kritisoida valtion toimia valtion omilla rahoilla, mitä KEPA esim. tekee vaatiessaan kehitysyhteistyömäärärahojen nostamista.

Mehayon kehitysvammaisten keskuksen rumpalityttö jaksoi rummuttaa koko sen ajan kun vierailimme keskuksessa.

Kun ensimmäinen päivä puhuttiin politiikkaa ja ideologioita, niin toisena päivänä taas päästiin enemmän itse asiaan, kun siirryimme hankesuunnitteluun. Kävimme läpi mm. projektisyklin, ongelmapuun ja hankesuunnitelmien mahdollisia puutteita. Ehkä mielenkiintoisinta koko koulutuksessa oli, kun saimme eteemme MOECON (Morogoro Environmental Conservation Organisation) ja Toivala-säätiön metsähankkeen suunnitelman, josta meidän piti löyttää perusongelma ja tehdän sen perusteella ongelmapuu, johon kuului ongelman sekä syiden että seurausten pohtiminen ja tunnistaminen. Hieman hupaisaa oli, että koulutuksen vetäjän mielestä meidän ryhmämme löysi paremmin hankkeen ongelmakohdat

kuin toinen ryhmä, joka koostui lähinnä henkilöistä, jotka olivat oikeasti mukana kyseisessä hankkeessa.

Olin saanut jostain virheellisen käsityksen, että työstäisimme koulutuksessa uutta mahdollista hankettamme, joka olisi siis ollut tämä kirjastohanke. Jostain syystä näin ei kuitenkaan tehty, vaan koulutuksessa pitäydyttiin lähinnä teoreettisemmalla tasolla. Yleisesti ottaen koulutuksesta jäikin päällimmäisenä mieleen ääretön määrä ideologisia puheita, jotka saivat välillä jopa julistuksenomaisia muotojakin. Minä ja muutkin suomalaiset olisimme kaivanneet vähän enemmän käytännönläheisyyttä. Kuten yhdistyksemme puheenjohtaja osuvasti totesikin: -Jos olisi mahdollista poistaa köyhyys puhumalla, niin se olisi tapahtunut täällä jo aikaa sitten.

Kolmantena päivänä tutustuimme sitten mittareihin ja siihen miten hankkeiden kehitystä mitataan. Tämä alue olikin ainakin teoriassa hieman tuttu, kiitos Seppo Salorannan Tilastotieteen perusteet -kurssin. Hyvien kehitysmittareiden löytäminen käytännössä onkin sitten hieman monimutkaisempi tehtävä. Koulutus päättyi KEPA:n edustajan Helena Nevalaisen esitelmään projektisuunnittelusta, missä pääpaino oli budjetti- ja taloussuunnittelulla. Koulutuksen jälkeen oli todella hengästynyt olo, koska ohjelmaa ja sisältöä oli ollut yllin kyllin, mutta käteen jäänyt tieto tuntui aika irralliselta.

Kehitysyhteistyöhankkeista ja kirjastoista

Tansania on Suomen merkittävimpiä, ellei merkittävin kehitysyhteistyön kohdemaa.Tänä vuonna Suomen kahdenvälinen apu Tansanialle on noin 16 miljoonaa euroa, josta neljäsosa eli neljä miljoonaa annetaan budjettitukena ja loput projektitukena. Budjettituki annetaan suoraan Tansanian valtiolle, jolloin se voi itse päättää, miten se käyttää rahat. Projekteissa taas suomalainen kansalaisjärjestö ja avustuskohde suunnittelevat yhdessä mihin rahat käytetään, mutta hankkeiden pitää tietenkin olla Suomen Ulkoministeriön linjan mukaisia. Tansanian hallitus itse toivoo mieluummin suoraa budjettitukea, koska projekteilla on suuri riski epäonnistua ja niiden avulla on hankalaa suunnitella kehitystä pidemmällä tähtäimellä.

Itse uskon, että budjettituki on luultavasti tehokkaampi tapa vähentää köyhyyttä, mutta projektit ovat siinä mielessä aitoa kehitysyhteistyötä, että niiden avulla suomalaiset ja tansanialaiset todella tutustuvat toisiinsa. Tätä kautta syntyy aitoa kumppanuutta.

Yhdistyksellämme on ollut vuodesta 2001 kehitysyhteistyöhanke Mehayon kehitysvammaiskeskuksessa Morogorossa. Hanketta on avustanut Suomen Ulkoministeriö. Avullamme on mm. rakennettu uusia luokkatiloja, sekä hankittu kalustoa ja kodinkoneita. Viimeisenä vuonna alueella parannettiin viemäröintiä ja saniteettitiloja. Meidän tehtävämme oli selvittää, että kaikki on suju-

Resurssikeskuksen kirjaston hyllyihin mahtuisi vielä muutama kirja

nut Mehayossa niin kuin heiltä tulleet raportit ovat kertoneet. Me puolestamme raportoimme hankkeesta edelleen Ulkoministeriölle. Emme myöskään löytäneet mitään suurempaa moitittavaa.

Matkamme toinen tarkoitus oli myös löytää uusi hanke/projektikohde. Olimme etukäteen saaneet vihiä mahdollisesta projektikohteesta Uhusiano ry:n kautta.

Uhusiano ry on suomalais-tansanialaista kehitysyhteistyötä lähinnä Morogoron alueella tekevien suomalaisten kansalaisjärjestöjen yhteysjärjestö. Hyvinkään kehitysmaayhdistys on Uhusiano ry:n jäsen ja tällä hetkellä kaksi yhdistyksemme jäsentä on myös Uhusianon hallituksessa, ensi vuonna peräti neljä.

Uhusianolla on tällä hetkellä hanke Morogoron läänin alueella toimivan kansalaisjärjestöjen kattojärjestön UNGON kanssa. Hankkeen tavoite on tukea UNGON resurssi- ja informaatiokeskusta. Resurssikeskuksen tukijärjestönä ja kumppanina toimii lisäksi KEPATanzania.

Resurssikeskuksessa on myös kirjastonraakile, jonka kehittäminen ei varsinaisesti kuulu Uhusianon hankkeen alueeseen, koska siihen ei ole rerusseja. Hyvinkään kehitysmaayhdistyksen mahdollinen seuraava hanke voisikin olla tämän resurssikeskuk-

sen kirjaston tukeminen.

Kirjaston ideana olisi tukea UNGON jäsenjärjestöjä - joita on tällä hetkellä 156 - tarjoamalla heille relevanttia lehti- ja kirjamateriaalia. Ennen kirjaston perustamista ja aineistonvalintaa tulisi tietenkin kartoittaa jäsenjärjestöjen toiveita ja tarpeita ja sitä minkälaista materiaalia on saatavilla. Kirjastohankkeeseen voisi kuulua myös tiedonhankinnan koulutusta ja relevanttien tiedonlähteiden kasaamista ja tunnistamista jäsenjärjestöjen edustajille.

Kirjastoprojektin alkuun saattamiseksi tärkeintä olisi saada palkattua sinne kirjastonhoitaja, saada sinne joitakin lehtiä ja kirjoja, saada suppea olemassa oleva aineisto järjestettyä ja heittää turha aineisto pois. Kirjastonhoitajan toimenkuvaan kuuluisi kirjaston hoitaminen, lainauksenvalvonnan hoitaminen, aineiston valinta yhdessä muiden tahojen kanssa, tiedonhaun koulutus, tiedotus kirjaston toiminnasta jne.

Hankkeen perimmäinen tarkoitus – kuten yleensäkin kehitysyhteistyöhankkeiden – olisi köyhyyden vähentäminen. Hankkeen avulla UNGON kansalaisjärjestöjen jäsenet saisivat käyttöönsä lisää informaatiota, jota he puolestaan levittäisivät ruohonjuuritasolle. Ongelmana meidän kannaltamme hankkeessa on se, että hankkeen lopullisia köyhyyden vähentämiseen liittyviä tuloksia on hankala ellei mahdoton mitata. Koska UNGON jäsenjärjestöihin kuuluu kansalaisjärjestöjä eri sektoreilta kuten terveydenhuollon, ympäristö- ja koulutussektoreilta, tukisi kirjastohankkeemme tällä tavalla ainakin periaateessa kaikkia samoja kehitystavoitteita kuin nämä UNGON jäsenjärjestötkin.

Vaikka tuloksia onkin vaikea mitata, itse kuitenkin uskon tällaisen hankkeen vaikuttavuuteen. Tietoisuuden lisääminen ja virheellisten asenteiden korjaaminen mm. ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa olisi ehdottoman tärkeää. Uskon että tällaisen hankkeen avulla tansanialaiset saattaisivat myös herätä vaatimaan paremmin omia oikeuksiaan, mikä olisi erittäin toivottavaa.

Kävin tutustumassa myös Morogoron kaupunginkirjastoon. Kirjastoon sisään päästäkseen jouduin maksamaan 500 Tansanian shillinkiä, mikä on noin 0,4 euroa. Tällä summalla saa oikeuden käyttää kirjastoa päivän ajan ja lainata myös materiaalia, mutta saman oikeuden saa koko vuodeksi maksamalla 3000 shillinkiä. En päässyt selville kirjaston rahoituksesta, mutta Vaasan kehitysmaaseura on kuulemma joskus tukenut tätä kirjastoa. Kirjastojärjestelmänä toimii ilmainen Koha-järjestelmä.

Pintapuolisesti katsoen kirjasto poikkesi melko vähän suomalaisesta kirjastosta. Aineisto oli luokitettu tutulla UDK-tyyppisellä tavalla, lasten- ja aikuisten osastot olivat eroteltu selkeästi ja lainaustiskit olivat paikoillaan. Aineisto oli melko vanhaa ja huonokuntoista, mutta varsinkin kaunokirjallisuusosasto oli mielestäni kohtuullisen kattava.

Kooltaan kirjasto oli ehkä hieman tamperelaista Sampolan kirjastoa pienempi.

Kaupunginkirjastossa huomioni kiinnitti ehkä eniten suahilinkielisen aineiston puuttuminen. Suurin osa aineistosta oli englanninkielistä, myöskin lastenkirjat. Tansaniassa koulutusjärjestelmäkin on pääosin englanninkielinen pakollista primary schoolia lukuun ottamatta. Onkin jotenkin surullista, että suahilin kielellä julkaistaan niin vähän materiaalia. Tästä seikasta varmasti johtuu osittain se, ettei Tansaniassa ole olemassa samanlaista lukemisen kulttuuria kuin Suomessa.

Päällimmäisenä Tansanian matkasta jäi käteen suuri määrä kysymyksiä, iso kasa paperia ja paljon ihmisten yhteystietoja. Nyt meidän pitää yhdistyksemme kanssa selvittää, löytyykö meiltä tarpeeksi halua ja sitoumusta lähteä mukaan UNGON resurssikeskuksen kirjastohankkeeseen. Jos innostusta löytyy, jonkun pitää vielä luultavasti mennä paikan päälle suunnittelemaan kirjastohanketta tarkemmin paikallisten kanssa. Tämän jälkeen voimme hakea Ulkoministeriöltä hanketukea, mutta itsestään selvää ei ole, että tätä tukea meille myönnetään.

Lopuksi en voi olla korostamatta sitä, että Tansaniaan mennessä kannattaa ehdottomasti opetella suahilin alkeita, kuten tervehdyksiä, numeroita, juomien ja ruokien nimiä ja persoonapronomineja. Vaikka monet ihmiset ymmärtävät englantia, niin paikallisiin saa aivan erilaisen kontaktin, kun tervehtii suahilin kielellä. Otsikko Mambo vipi? onkin varsinkin nuorten suosima tervehdys, joka tarkoittaa "Mitä kuuluu/Miten menee". Siihen voi vastata ainakin kolmella eri tavalla: poa, safi tai freshi.

Aikataulu

To. 27.10.	Saapuminen Dar es Salaamiin 22:00, yöpyminen hotelli Karibussa
Pe 28.10.	Matka bussilla Dar es Salaamista Morogoroon, tutustuminen UNGON resurssikeskukseen ja UNGON jäseniin, asettautuminen Pilin guest houseen
La 29.10.	Tutustuminen Mama Lindan johdolla Mehayon kehitysvammaisten nuorten keskukseen
Su 30.10.	Päivällinen UNGON jäsenten kanssa
Ma 31.10.	UNGO-Uhusiano yhteistyökokous, lyhyt katsaus mahdolliseen kirjastohankkeeseen
Ti 1.11.	KEPA:n hankekoulutus
Ke 2.11.	KEPA:n hankekoulutus. Illallinen Mkendan luona.
To 3.11.	KEPA:n hankekoulutus
Pe 4.11.	Pohjoinen-etelä -foorumi
La 5.11.	Pohjoinen-etelä -foorumi
Su 6.11.	Retki Mikumin luonnonpuistoon
Ma 7.11.	Tutustuminen Tandain kylään ja kyläpäällikkö Kingolon luona vierailu
Ti 8.11.	Tutustuminen TAPON toimintaan: toimisto, orpokoti ja mylly
Ke 9.11.	Aamupäivällä kokous UNGON väen kanssa kirjastohankkeesta, iltapäivällä Mehayon keskuksella oleilua ja keskustelua. Illalla isäni kummitytön Daineksen tapaaminen.
To 10.11.	Omatoimista tutustumista Morogoron kaupunginkirjastoon
Pe 11.11.	Jäähyväiset guest housen emännille ja UNGON väelle, bussimatka Morogorosta Dares Salaamiin, majoittautuminen suomalaisten ylläpitämään Onnelaan
La 12.11.	Lomapäivä: retki Mbudyan saarelle, sukeltelua: kalojen ja korallien ihailua, lento Amsterdamin kautta Suomeen lähti 23:55

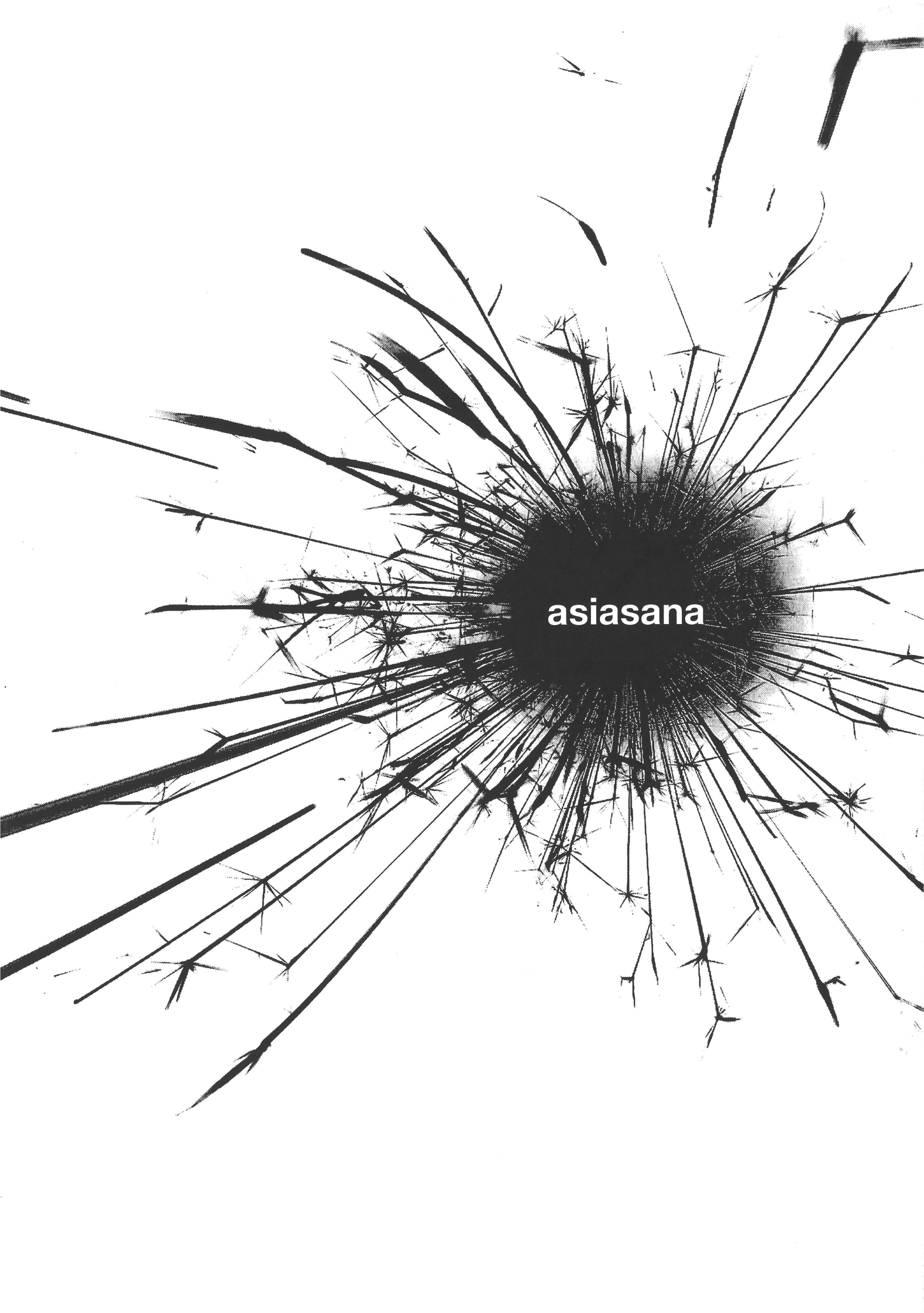
Aiheeseen liittyviä linkkejä:

Hyvinkään kehitysmaayhdistys: http://gamma.nic.fi/~hky/

Koha-kirjastojärjestelmä: http://www.koha.org/

KEPA:n kirjasto: http://www.kepa.fi/palvelut/kirjasto/

Ulkoasianministeriö, kehitysyhteistyön osasto http://global.finland.fi/index.php?kieli=1

asiasana